

En manual för att grunda en idrottsförening

Case IGB Kamraterna r.f.

Niko Helenius

Oscar Herrgård

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Företagsekonomi
Identifikationsnummer:	4981 & 4984
Författare:	Niko Helenius & Oscar Herrgård
Arbetets namn:	En manual för att grunda en idrottsförening - Case IGB Kamraterna r.f.
Handledare (Arcada):	Maj-Britt Granström
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>Idrott är den mest populära hobbyen i Finland, ca. 20% av befolkningen är aktivt med i någon slags idrottsföreningsverksamhet. Människorna använder en stor del av sin fritid på idrottsföreningsverksamhet och därför är det viktigt att verksamheten är av hög kvalitet. Den gamla kulturen med att spela på gården med grannarna håller på att dö ut och människorna börjar allt tidigare gå med i den organiserade idrottsverksamheten. Detta arbete koncentrerar sig speciellt på problem och utmaningar som gäller idrottsföreningar. Syftet med arbetet är att göra en manual för att grunda en idrottsförening. Forskningen är en kvalitativ fallstudie. Som resultat framkom att en välgjord plan underlättar den dagliga verksamheten och ger goda förutsättningar till att utveckla föreningen. Många beslut som görs då man grundar föreningen påverkar verksamheten och dess utveckling i framtiden. För att kunna locka medlemmar att komma med i föreningens verksamhet och bygga upp en egen identitet så måste man ha en klar vision om hur föreningen själv samt verksamheten skall se ut och hur den skall utvecklas. Idrottsföreningsverksamheten baserar sig i stort sätt på ett ideellt syfte, där grundtanken är att människorna frivilligt jobbar för föreningen och med sin arbetsinsats möjliggör den dagliga verksamheten. En stor utmaning är att hitta tillräckligt många frivilliga funktionärer. Planeringen av ekonomin i en idrottsförening är väldigt viktigt, kostnaderna för medlemmarna måste hållas på en sådan nivå att de anser att de har råd att hålla på med det.</p>	
Nyckelord:	Idrottsförening, Föreningsverksamhet, Manual, Modell
Sidantal:	47
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	14.12.2016

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Business Administration
Identification number:	4981 & 4984
Author:	Niko Helenius & Oscar Herrgård
Title:	A manual to establish a sports club – Case IGB Kamraterna r.f.
Supervisor (Arcada):	Maj-Britt Granström
Commissioned by:	
<p>Abstract:</p> <p>Sports are the most popular hobby in Finland, about 20% of the population is actively involved in some kind of sports association. The people are using much of their leisure time in sports activities and therefore it is important that the activities are of high quality. The old culture of playing in the yard with the neighbors is dying out and people join organized sports associations at an earlier age than before.</p> <p>This work focuses specifically on the problems and challenges of sports clubs. The aim of the work is to make a manual to establish a sports club. This research is a qualitative case study. The results showed that a well-made plan facilitates the daily operations and provide good conditions for the development of the association. Many decisions that are made during the founding process affect the association`s activities and their development in the future. In order to attract members to join the associations activities and build its own identity, you must have a clear vision of how the compound itself and the activities will look like and how it should be evolved. Sports business is based in a big way on a non-profit purpose, where the basic idea is that people voluntarily work for the association and their efforts enable the daily operations. A major challenge is to find enough volunteers. The planning of the economy in a sports club is very important, the costs of the members must be kept at such a level that they think they can afford to keep on with it.</p>	
Keywords:	Sports club, Association, Manual, Model
Number of pages:	47
Language:	Swedish
Date of acceptance:	14.12.2016

INNEHÅLL

1	Inledning.....	7
1.1	Problemformulering	8
1.2	Syfte	8
1.3	Metod.....	9
2	Föreningsverksamhet.....	9
2.1	Idrottsföreningsverksamhet	9
2.2	Ideell förening	13
2.3	Lagstiftning	14
2.3.1	<i>Att upplösa en förening.....</i>	<i>17</i>
2.4	Föreningens stadgar.....	18
2.5	Grundande av en förening.....	19
2.5.1	<i>Registrering</i>	<i>20</i>
2.6	Föreningens verksamhetsplan	20
2.7	Marknadsföring.....	21
3	Administration och medlemmar	22
3.1	Styrelsen.....	22
3.1.1	<i>Styrelsens uppgifter.....</i>	<i>23</i>
3.1.2	<i>Styrelsens rättigheter och skyldigheter</i>	<i>23</i>
3.2	Beslutsfattande och möten	23
3.3	Föreningens medlemmar	25
3.3.1	<i>Medlemmars rättigheter och skyldigheter</i>	<i>26</i>
4	Föreningens ekonomi.....	27
4.1	Budget	27
4.2	Anskaffning av medel	28
4.3	Bokföring och bokslut.....	29
5	Planering av föreningsverksamheten	31
5.1	IGB	31
5.2	SWOT	32
5.3	Föreningens stiftelseurkund	33
5.4	Föreningens grundanmälan	34
5.5	Verksamhetsplan säsongen 2017 – 2018.....	34
5.5.1	<i>Organisationen</i>	<i>35</i>
5.5.2	<i>Verksamheten</i>	<i>35</i>
5.5.3	<i>Medelsanskaffning.....</i>	<i>35</i>

5.5.4	<i>Kommunikation och information</i>	36
5.6	Föreningens styrelse	36
5.7	Första verksamhetsårets budget.....	37
5.8	Modell för ekonomin	39
5.9	Föreningsverksamhetens grundpelare.....	41
6	Resultat och analys	42
7	Avslutning	44
	Källor / References	46
	Bilagor / Appendices	48
	Bilaga 1 / 1(2)	48
	Bilaga 1 / 2(2)	49
	Bilaga 2 / 1(4)	50
	Bilaga 2 / 2(4)	51
	Bilaga 2 / 3(4)	52
	Bilaga 2 / 4(4)	53

Figurer / Figures

<i>Figur 1. Fotbollskille.....</i>	10
<i>Figur 2. Medlemmar.....</i>	26
<i>Figur 3. IGB logo.....</i>	32
<i>Figur 4. Modell för ekonomin.....</i>	39
<i>Figur 5. Grundpelarna.....</i>	41

1 INLEDNING

Idrottsföreningar har under de senaste årtiondena blivit allt mer populära då intresset för organiserad idrottsverksamhet har ökat bland befolkningen. Människorna har börjat uppskatta organiserad verksamhet som ger möjligheten att utöva olika slags idrottsgrenar i en sakkunnig miljö. Ungefär 20% av Finländarna är medlemmar i någon idrottsförening. Det är svårt att uppskatta hur många idrottsföreningar det egentligen finns i Finland då det inte finns något eget register för dem men antalet är grovt uppskattat enligt Mäenpää & Korkatti (2012) kring 15 000.

Idrottsföreningar ger möjlighet att umgås med människor med liknande intressen, det är inte bara frågan om själva fysiska tränandet utan också det sociala umgänget och allmän samhörighet som får människor att bli intresserade av verksamheten.

Det finns ett stort utbud av olika idrottsföreningar så det är möjligt för alla att hitta en förening som passar ens egna intressen. Det finns föreningar som är riktade till en viss målgrupp, allmänna idrottsföreningar och specialföreningar vars verksamhet inriktas på en viss idrottsgren. Åldern är inget hinder för att delta i idrottsföreningsverksamhet då det nuförtiden finns möjlighet att delta i organiserad idrottsverksamhet från att man är ett litet barn så länge man orkar och känner för det. Fysisk kondition och hälsotillstånd är heller inget direkt hinder då det finns en massa idrottsföreningar som ger möjligheten åt t.ex. handikappade att utöva olika idrottsformer. Idrott passar för alla som är intresserade.

Idrottsföreningsverksamhet skiljer sig oftast från företagande på det sättet att syftet inte är att göra ekonomisk vinst utan att samla in tillräckligt med pengar för att täcka kostnaderna för verksamheten man driver. En stor del av arbetet i idrottsföreningarna görs frivilligt.

Idrott har genom tiderna varit den populäraste hobbyn bland folket och i dagens läge är idrottsföreningsverksamhet en viktig del av många människors fritid. Kraven på verksamheten har ständigt blivit hårdare då människor spenderar så mycket tid kring föreningsverksamheten och därmed vill att verksamheten skall vara av hög kvalitet.

1.1 Problemformulering

Då man grundar en förening finns det många saker som måste planeras grundligt före man kan påbörja verksamheten och få föreningen registrerad. Lagen och allmänna stadgar reglerar förfarandet vid föreningars registrerande. Dessutom måste man ha en fungerande administration och väl planerad ekonomi för att driva verksamheten lyckat.

Detta arbetet koncentrerar sig speciellt på problem och utmaningar som gäller idrottsföreningar. Forskningsuppgiften är att samla material som behövs för att grunda en idrottsförening i Finland.

1.2 Syfte

Syftet med arbetet är att göra en manual för att grunda en idrottsförening. Arbetet görs som ett pararbete. Båda skribenterna kommer att vara med i grundandet av en idrottsförening under våren 2017, var arbetet ifråga kommer att användas som grund. Skribenterna har båda erfarenhet av föreningsverksamhet, ena från den administrativa sidan och den andra från ekonomisidan.

Arbetet kommer att bygga på en teoridel samt en praktisk manual. Teoridelen fungerar som en grund för manualen som innehåller en verksamhetsplan, budget, modell för ekonomiskt upplägg samt lagenliga uppgifter som måste anges vid grundandet av en förening. Vi kommer också att undersöka hur administrationen i föreningen skall skötas, samt bekanta oss med lagstiftningen gällande föreningsverksamheten.

Föreningen kommer att vara en idrottsförening, vars föreningsform kommer att vara ideell förening. Föreningen kommer att fokusera sin verksamhet på två idrottsgrenar: innebandy och fotboll. Fokusgruppen för medlemmarna är män i åldern 18 - 40 år som är bosatta i Nyland och huvudstadsregionen.

1.3 Metod

Vi kommer att göra en teoretisk sammanfattning var alla centrala rubriker redogörs och förklaras. Dessutom kommer vi att använda den teoretiska kunskapen för att sedan uppgöra en verklig plan för att grunda en idrottsförening. Planen baserar sig på teoridelen och där används riktig information. Målet är att slutresultatet skall presentera en färdig modell med tillräcklig information, för att kunna grunda en idrottsförening. Forskningen kommer att vara en kvalitativ fallstudie, där man använder sig av sekundärdata.

Teoridelen kommer att behandla de centrala ämnesområdena gällande föreningsverksamhet samt dess grundande. Som grund för teoridelen kommer vi att använda lagstiftning gällande föreningsverksamhet samt olika litterära källor.

För att vår forskning inte baserar sig på att förvandla information till siffror, utan på att samla in information och använda den kunskapen man får ut av den, därför har vi valt som forskningsmetod kvalitativ forskning. Enligt Holme & Solvang (1996, s.78) är det typiskt för en kvalitativ forskning att man går djupare in på ämnet genom att: samla rikligt med information, man är intresserad av olika sammanhang samt strukturer och insamlandet av informationen sker under förutsättningar som är nära den verklighet man strävar att undersöka. Forskningen är delvis också en fallstudie, eftersom arbetet utmynnar i en manual för en viss organisation, Merriam (1994, s.24).

2 FÖRENINGSVERKSAMHET

Detta kapitel innehåller allmän information om idrottsföreningar och föreningsverksamhet överlag samt grunderna i lagstiftningen angående föreningsverksamhet. Arbetet går också in på de olika skedena av grundandet av en förening, samt ger en inblick i idrottsföreningars marknadsföring och verksamhetsplanering.

2.1 Idrottsföreningsverksamhet

Innehållet i kapitel 2.1 baserar sig på en text som behandlar idrott och idrottsföreningsverksamhet i Finland, (Mäenpää & Korkatti, 2012). Idrotten är en viktig del av det finska samhället. Så gott som alla finländare är fysiskt aktiva på något sätt. Över 1 mil-

jon finländare deltar årligen i idrottsföreningsverksamhet och ungefär 2 miljoner finländare ser på idrott via televisionen. I dagens läge finns det hundratals olika idrottsformer man kan utöva och målet samt nivån varierar allt från konditions förbättrande hobbyidrott till mycket tävlingsinriktad toppidrott. Där emellan finns det en massa olika sorters kategorier. Det finns tävlings- och hobbyidrott samt hälso- och välfärdsfrämjande idrott. Det finns verksamhet för barn och unga, verksamhet för vuxna, verksamhet för seniorer och specialgrupper. Fast den största uppmärksamheten ofta går till internationella toppidrotten, speciellt av medierna, så är det ändå den nationella idrotten i olika former som berör största delen av befolkningen på en vardaglig basis.

Idrottsföreningar har genom historien haft en stor betydelse för orternas lokala identiteter i vårt land, det har inte enbart handlat bara om själva idrotten utan idrottsföreningarna har t.o.m. haft en stor politisk betydelse. Politiska aspekten har nuförtiden minskat men betydelsen för den lokala identiteten är fortfarande ganska stor, speciellt på mindre orter. Idrotten är fortfarande den överlägset populäraste hobbyformen, speciellt bland barn och unga. Nästan varannan finländare i åldern 3 - 18 år deltar i någon sorts idrottsföreningsverksamhet. Bland vuxna i åldern 19 - 69 år deltar ungefär 15 % i idrottsföreningsverksamhet. Mängden har fördubblats från 1970-talet och största orsaken till detta är att man nuförtiden går med i idrottsföreningsverksamheten allt tidigare. Den gamla kulturen med att spela på gården och leka med grannarna har försvunnit nästan helt och hållet, medan det ordnas organiserad idrottsverksamhet redan åt små barn. Det är inte alls ovanligt i dagens läge att 3 åringar är med i idrottsföreningsverksamheten. Man har också under de senaste årtionden satsat mycket på senior och veteranidrott. Det är nuförtiden mycket populärt att träna och tävla ännu i 40 - 60 års åldern och vara med i en idrottsförening.

Figur 1. Fotbollskille.

För att få hela idrottsföreningsverksamheten att fungera från dag till dag så behövs det många personers arbetsinsats. Samtidigt som antalet medlemmar ökar i de olika föreningarna så växer också behovet av funktionärer i föreningarna. Största delen av föreningsverksamheten i vårt land består av frivilligt arbete. Det finns ungefär 500 000 vuxna frivilliga (varav en del också själv tränar och tävlar) som ställer upp i olika roller inom idrottsföreningsverksamheten i Finland. Det finns också ungefär 3500 heltidsanställda som jobbar inom idrottsföreningar. För tillfället är de frivilliga den absolut största resursen för föreningarna, men samtidigt så blir föreningarna hela tiden större och större, vilket skapar behov av människor som jobbar med att sköta föreningarnas ärenden på heltid. Man har förutspått att mängden på heltidsanställda inom idrottsföreningar kommer att växa årligen med 5 - 10 %. Fast det finns en stor mängd med människor som ställer upp och arbetar för föreningarna så är ändå en av de centrala utmaningarna inom idrottsföreningsverksamheten att det inte finns tillräckligt med frivilliga funktionärer. Det är ofta samma människor som ställer upp och i slutändan en mycket liten grupp som gör största delen av arbetet. I dagens samhälle var vardagen är mycket hektisk är det svårt att finna överlops tid att lägga på frivilligt arbete. Vissa uppgifter inom idrottsföreningsverksamheten kräver mycket tid, vilket inte attraherar majoriteten. Många vuxna kan lägga några timmar i veckan på frivilligt arbete, men det är ganska få som kan lägga över tio timmar i veckan. Det är mycket vanligt att höra klagomål över hur ojämnt arbetet inom idrottsföreningsverksamheten fördelas, p.g.a. att det finns en så stor variation i hur aktivt medlemmarna och deras anhöriga deltar i det frivilliga arbetet. Därför har man i många föreningar börjat bokföra de frivilliga arbetena per medlem i en Excell-tabell. På detta sätt har man skapat en ny form av frivilligt arbete i vårt land: ”tvångs frivilliga arbeten”.

Utmaningarna med de frivilliga funktionärerna är ett av de tre klassiska utmaningarna som brukar dyka upp inom idrottsföreningsverksamheten, de två andra är träningsförhållandena och ekonomin. Träningsförhållandena är ett delområde som ofta orsakar en stor utmaning för föreningarna. Varje stad och kommun har ett begränsat antal med olika träningsfaciliteter som kan ges i bruk åt föreningarna. Det går inte lätt att tänja på den kommunala budgeten för att satsa t.ex. på en ny ishall. Största delen av vårt lands träningsfaciliteter ägs av städerna och kommunerna. Nuförtiden har det också blivit mer vanligt att privata aktörer eller föreningarna själva satsar på att bygga olika idrottsare-

nor. Det går inte ändå oändligt att använda städers areal till idrottsarenor, men samtidigt växer föreningarna hela tiden och behovet ökar. I stora städer och speciellt inom de populäraste grenarna (t.ex. fotboll, innebandy och ishockey) kan träningsförhållandena ofta vara ganska dåliga, speciellt för dem som inte tränar på topp-nivå. Det finns helt enkelt inte tillräckligt med moderna och fina träningsfaciliteter att erbjuda åt alla. I vissa fall leder bristerna på träningsförhållandena till att föreningar inte kan erbjuda så många träningar i veckan som motsvarar medlemmarnas efterfrågan.

Ekonomi är också en mycket vanlig utmaning för idrottsföreningarna. För att tröskeln att komma med i verksamheten inte skall vara så hög och därmed få så många människor att aktivt delta i föreningens verksamhet som möjligt, så måste medlemmarnas avgifter hållas vid en nivå som majoriteten har råd med. Det finns olika kommunala och statliga stöd samt sponsorer som hjälper föreningarna ekonomiskt. Största delen av idrottsföreningarnas inkomster kommer ändå från medlemmarna i form av medlems- och säsongavgifter, samt olika sorters penninginsamlingar. Medan inkomsterna och olika insamlingarna sätts ganska lika ut under de senaste åren så har utgifterna ökat. Den hårda efterfrågan på träningsfaciliteterna har höjt på den allmänna prisnivån. Samtidigt som träningskostnaderna har ökat så har de allmänna kraven på idrottsverksamheten också blivit hårdare. Man tävlar allt mera redan på juniornivån och också rätt så tidigt bland vuxna så ställer man hårda prestationskrav. För att man skall kunna prestera så måste man träna hårt och kvaliteten på träningarna måste vara höga, detta är en mycket vanlig tankegång bland så unga som vuxna. På grund av att kostnaderna för idrottsverksamheten hela tiden har stigit och att medlemmarna har allt högre krav, så betyder det i många fall att intäkterna inte mer räcker till att täcka utgifterna i samma grad som förut. Detta gör att medlems- och säsongavgifterna har stigit. Allra mest märks detta inom junioridrotten. Månadsavgifterna för en 11 - 12 åring som håller på med tävlingsidrott är i genomsnitt mellan 200 - 400 euro, beroende på mängden grenar man idkar. Man har uppskattat att idrottsföreningarnas totala årliga omsättning i Finland rör sig kring 500 miljoner euro. Därpå kan man ännu lägga 500 miljoner euro till som hushållen lägger på olika produkter och tjänster som är idrotts relaterade.

Förutom dessa tre klassiska utmaningar så har man under 2010-talet också mer och mer börjat lyfta fram nya tankar om idrottsföreningars utmaningar. B.l.a. utmaningar gäl-

lande: ledande och utvecklande av föreningen, föreningens målsättningar och god administration, tränarverksamheten i föreningen, samt gemenskap och allmän god stämning inom föreningen. Dessa utmaningar har blivit mer aktuella då allmänna nivån och kraven på idrottsföreningsverksamheten har stigit.

2.2 Ideell förening

En ideell förening är en förening vars syfte med att driva verksamheten baserar sig på en ideell grund. Föreningen har inte som mål att göra ekonomisk vinst utan alla ekonomiska medel används enbart för att driva verksamheten. Syftet får inte strida mot lag eller god sed.

En ideell förening kan vara både en registrerad samt oregistrerad förening. Den största skillnaden mellan registrerade och oregistrerade föreningar är att registrerade föreningar har rättskapacitet. Registrerade föreningar kan göra avtal, de får inneha egendom och kan ansöka om understöd. Det finns olika krav på hur en registrerad förenings stadgar skall se ut. Medlemmarna i en registrerad förening ansvarar inte personligen för föreningens olika plikter. En förening kan grundas av minst tre personer, som är åtminstone 15 år gamla. En oregistrerad förening har däremot inte rättskapacitet. Handlingssättet i en oregistrerad förening är friare än i en registrerad förening och det finns inte heller så strikta krav angående föreningens stadgar. När man gör beslut i en oregistrerad förening så är alla personer som deltagit i beslutsfattandet personligen ansvariga.

I samband med beskattning och skatteverket så brukar man kalla ideella föreningar för allmännyttiga föreningar. Enligt inkomstskattelagen 23 § är en allmännyttig förening endast skatteskyldig för sin näringsinkomst och för den inkomst som man får av att en fastighet eller en del av fastighet har använts för annat än allmänt eller allmännyttigt syfte. Skatteverket säger att: ” *Skattepliktigheten gällande ett allmännyttigt samfunds verksamhet måste alltid bedömas från fall till fall för varje del av verksamheten separat. Vid bedömningen läggs då huvudvikten vid huruvida verksamheten uppfyller kännetecknen för näringsverksamhet eller om verksamheten till sin karaktär utgör verksamhet som beskrivs i 23 § 3 mom. i inkomstskattelagen.* ” (Skatteförvaltningen, 2014)

En ideell förening behöver inte betala skatt för sina personliga inkomster. Det enda undantaget är inkomster som man får av fastigheter, dessa inkomster är beskattningsbara inkomster. T.ex. räntor, dividender, medlemsavgifter och donationer är exempel på skattefria personliga inkomster. (*Skatteförvaltningen, 2014*)

Inkomstskattelagen 23 § 3 mom. beskriver noggrant vilka inkomster som inte anses vara näringsinkomster för en ideell förening. Dessa inkomster är enligt inkomstskattelagen:

1. inkomst som samfundet för finansiering av sin verksamhet har fått genom att anordna lotterier, basarer, idrottstävlingar, dans- och andra nöjeställningar, varuinsamlingar och annan därmed jämförbar verksamhet, inte heller inkomst som erhållits genom serverings-, försäljnings- och annan sådan verksamhet i samband med ovan nämnda tillställningar
2. inkomst av medlemsblad och andra publikationer som direkt betjänar samfundets verksamhet
3. inkomst som förvärvats genom insamling av medel i form av försäljning av adresser, märken, kort, vimplar eller annat liknande
4. inkomst av försäljning av produkter som i terapi-, hobby- eller undervisnings syfte har tillverkats på sjukhus, anstalter för utvecklingsstörda, straff- och arbetsanstalter, åldringshem, invalidvårdsanstalter eller andra dylika vårdanstalter eller inkomst av tjänster som har producerats i sådant syfte
5. inkomst av bingospelsverksamhet.

2.3 Lagstiftning

Det finns en helt egen lag för föreningar, lagen heter *Föreningslagen* och är från år 1989. *Föreningslagen* har 12 kapitel som behandlar olika delar av föreningsverksamhet. Här är en genomgång av vad de olika kapitlen går ut på:

1 kap. Allmänna stadganden

Det första kapitlet handlar för det mesta om tillämpningsområdet av *Föreningslagen*.

Lagen tillämpas på föreningar, dessutom svarar kapitel 1 på frågan: vad kan anses vara en förening? T.ex. 1 kap 2 § ” Denna lag gäller inte sammanslutningar vilkas syfte är att ge deltagarna vinst eller annan omedelbar ekonomisk förmån eller vilkas syfte eller verksamhetsinriktning annars i huvudsak är av ekonomisk natur.” En förening kan behöva pengar för att fungera men att göra vinst kan inte vara syftet för föreningen.

I 6 § ”Rättsverkningar av registrering”, konstateras att: ” En förening som har registrerats på det sätt som sägs i denna lag kan förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt uppträda som part inför domstolar och andra myndigheter.”

Föreningens medlemmar svarar dock inte personligen för föreningens förpliktelser.

2 kap. Bildande av föreningar

Detta kapitel handlar om bildandet av en förening och har tre paragrafer som handlar om följande saker: stiftelseurkund, stadgar och tvåspråkighet, föreningens namn.

De här tre paragraferna är behandlade i detta arbete i styckena 2.4-2.5.

3 kap. Medlemskap

Kapitlet handlar om vem som kan bli medlem i en förening och hur detta går till. Kapitlet behandlar också medlemmarnas utträddande samt uteslutande ur en förening.

I 11 § nämns det också att en förening måste föra en medlemsförteckning.

Medlemskap behandlas senare i detta arbete i kapitel 3.

4 kap. Beslutanderätt

Kapitlet behandlar hur beslutanderätten delas inom en förening. T.ex. att medlemmarna utövar sin beslutanderätt genom att rösta vid föreningsmöten medan föreningens fullmäktige har större beslutanderätt och kan göra mindre beslut vid löpande ärenden utan särskilt beslut. Vid större ärenden utövar fullmäktige sin beslutanderätt vid möten. I föreningens stadgar bestäms hur många fullmäktige som väljs och eventuella grunder för val av fullmäktige.

5 kap. Beslutsfattande

Detta kapitlet handlar om beslutsfattningsprocessen i en förening, t.ex. tillvägagångssättet på föreningens möten, vem som har rätt att fatta beslut och hur beslutsfattarna väljs.

Detta kapitlet behandlas noggrannare i detta arbetet i kapitel 3.

6 kap. Förvaltning

Kapitlet om förvaltning handlar om styrelsen i föreningar. En förening skall ha minst 3 styrelsemedlemmar varav en är styrelseordföranden. Ordföranden måste vara myndig medan övriga styrelsemedlemmar bör ha fyllt 15 år. Styrelseordföranden har rätt att teckna föreningens namn. Förutom ordföranden väljs minst en annan styrelsemedlem som har namnteckningsrätt. Enligt 39 § är styrelsemedlemmarna skadeståndsskyldiga för skada som de orsakat föreningen i sitt uppdrag.

I kapitlet nämns också att föreningen bör välja ut antingen en revisor, en verksamhetsgranskare eller bägge två. Revisorn och/eller verksamhetsgranskarens uppgift är enligt 38 a § att ”granska att föreningens ekonomi och förvaltning i den omfattning som föreningens verksamhet förutsätter”

7 kap. Upplösning & 8 kap. Upplösning av en förening genom domstolsbeslut.

Dessa kapitel handlar om förfarandet vid upplösning av en förening. Kapitlen behandlas mer utförligt i 2.3.1 i detta arbetet.

9 kap. Anteckning i föreningsregistret.

Detta kapitel handlar om föreningens skyldighet att anmäla sig till föreningsregistret som förs av PRH (Patentti- ja rekisterihallinto).

Enligt 52 § skall föreningen också göra en ändringsanmälan till registret t.ex. om föreningens stadgar skall ändras eller om det skett ändringar i föreningens styrelse.

Om föreningen upplöses så skall det också anmälas till registret.

10 kap. Oregistrerade föreningar.

Enligt 59 § kan en förening som inte antecknats i föreningsregistret inte i sitt namn förvärva rättigheter eller ingå förbindelser.

11 kap. Särskilda stadganden

Enligt 60 § skall domstolen anmäla till PRH om de gjort ett beslut om att en förenings tillgångar överlämnas till konkurs.

Enligt 62 § skall den som fortsätter med föreningsverksamheten efter föreningens upplösande straffas med böter eller strängare straff i sådant fall att man bryter mot någon annan lag.

12 kap. Ikraftträdelse och övergångsstadganden

Föreningslagen trädde i kraft 1.1.1990.

De viktigaste sakerna för den empiriskadelen i detta arbetet är: Kap. 1 - 2, föreningslagen tillämpas och lagstiftningen gällande bildandet av en förening som innebär att göra upp stadgar och en stiftelseurkund, till bildandet hör också Kap. 9, som behandlar anmä-

lan till PRH:s föreningsregister. I arbetet, manualen gör man alla dessa steg och det är viktigt att det sker enligt lagen. Kapitlen 4 - 6 som handlar om förvaltningen av en förening är också centrala för det här arbetet då det handlar om föreningsverksamhet ur den administrativa synvinkeln.

2.3.1 Att upplösa en förening

En förening kan upplösas av sina medlemmar då föreningens verksamhet har slutat. Man kan också upplösa en förening med ett domstolsbeslut. Från och med år 2016 har det bestämts att också föreningsregistret kan ta initiativ till att upplösa föreningar, om föreningarna inte varit i kontakt med föreningsregistret på 20 år.

Då en förening bestämmer sig för att avsluta sin verksamhet och upplösa föreningen, skall styrelsen enligt §40 i föreningslagen vidta de likvidationsåtgärder som upplösningen kräver. Till först reder föreningen upp allting på eget håll och efter det avslutar de likvidationsförfarandet med att göra en upplösninganmälan till föreningsregistret. När upplösningen är antecknad i föreningsregistret, är processen klar och föreningen är upplöst.

Enligt Kap 7 i föreningslagen skall beslutet om föreningens upplösande alltid göras av föreningens medlemmar vid föreningsmötet. Beslut angående likvidation får inte göras om det inte har nämnts om saken i möteskallelsen. Föreningslagen säger också att föreningen måste ha en bestämmelse om hur tillgångarna delas vid upplösning och att föreningens styrelse aldrig får göra beslutet om att upplösa föreningen.

Enligt Kap 7 i föreningslagen kan en upplöst förening ha egendom och skulder. Styrelsen kan realisera egendomen och betala skulderna före föreningsmötet, ifall egendomens och skuldernas mängder är små och göra en utredning av detta som man godkänner på samma möte där man röstar och behandlar upplösningen av föreningen. Efter att man bestämt att upplösa föreningen, så får föreningen inte ha någon annan ekonomisk verksamhet än vad som förutsätts av likvidationsförfarandet. Ifall man upptäcker under likvidationen att föreningens tillgångar inte är tillräckligt stora för att täcka de skulder

som finns kvar, skall man tillämpa konkursförfarande. Man kan fatta beslutet om föreningens upplösning medan konkursförfarandet är igång eller efter att det är avslutat.

Enligt bestämmelserna i Kap 8 i föreningslagen kan en förening upplösas med domstolsbeslut om föreningen utövar verksamhet som tydligt: strider mot lagen eller god sed, strider mot föreningens syfte, eller om föreningsverksamheten är sådan som begränsas av föreningsfriheten. Man får t.ex. inte utöva föreningsverksamhet där det ingår militär verksamhet, om föreningsverksamheten innehåller skjutvapen så måste man få extra tillstånd.

Om föreningen utövar något av de ovannämnda verksamheterna kan en medlem eller någon annan person eller anstalt vända sig till en domstol som befinner sig på föreningens hemort och få föreningen förklarad upplöst. Om inte allmänheten vill upplösa föreningen kan den också få en varning.

2.4 Föreningens stadgar

Föreningens allmänna stadgar skall innehålla 9 punkter, som anges i föreningslagen Kap 2 §8. Punkterna är: Namn, hemort, syfte och verksamhetsformer, medlemmarnas skyldighet att betala avgifter, styrelse samt verksamhetsgranskare eller revisorer, räkenskapsperiod, tid för ordinarie möte, sätt och tid för möteskallelse, användning av föreningens tillgångar vid upplösning. Förutom dessa obligatoriska punkter så kan man också bestämma föreningens språk samt om man vill ha ett annat samiskt namn för föreningen.

- 1) **Namn:** Namnet måste vara tillräckligt unikt och får inte finnas i registret från förut. Namnet får inte heller strida mot god sed eller vara vilseledande.
- 2) **Hemort:** Föreningen kan bara ha en finländsk kommun som hemort.
- 3) **Syfte och verksamhet:** Syftet är det ändamål som är basen för varför föreningsverksamheten drivs. Verksamhetsformerna utgörs av de konkreta sakerna som föreningen gör för att nå syftet, t.ex. en idrottsförening ordnar träningar och penninginsamling.
- 4) **Medlemmarnas skyldigheter att betala avgifter:** Stadgarna skall innehålla en bestämmelse om hurdana avgifter medlemmarna är skyldiga att betala åt föreningen. Förutom avgifter skall stadgarna också behandla vilka övriga skyldig-

heter medlemmarna har, t.ex. Hur medlemmarna skall bete sig då de officiellt representerar föreningen.

- 5) **Styrelse samt verksamhetsgranskare eller revisorer:** I stadgarna skall man definiera hur många personer som skall höra till styrelsen och på hur lång tid de väljs till styrelsen. Styrelsen bör minst bestå av en ordförande och två ledamöter. Föreningen skall ha åtminstone en verksamhetsgranskare eller revisor.
- 6) **Räkenskapsperioden:** Den första räkenskapsperioden börjar då stiftelseurkunden undertecknas. Denna första räkenskapsperiod kan vara kortare eller längre än den normal 12 månaders räkenskapsperiod, dock högst 18 månader. Orsaken för detta är att man kan justera tidpunkten för framtida räkenskapsperioder.
- 7) **Tid för ordinarie möte:** Vid ordinarie mötet väljer man föreningens styrelse, verksamhetsgranskare och revisorer, fastställer bokslutet och beslutar om ansvarsfrihet.
- 8) **Sätt och tid för möteskallelse:** Möteskallelsen skall verkställas så att alla styrelsemedlemmar i tid får besked om ett kommande möte. Kallelsesättet skall finnas med i stadgarna.
- 9) **Användning av föreningens tillgångar vid upplösning:** I stadgarna skall det finnas en bestämmelse om hur man använder föreningens tillgångar ifall föreningens verksamhet avslutas.

Det är obligatoriskt att föreningen har stadgar och de måste fylla ovannämnda krav. För att en förening skall kunna grundas så måste stadgarna vara formenliga och följa de krav som ställs enligt lag. Man kan inte göra en grundansökan utan godkända stadgar. (PRH, 2016b)

2.5 Grundande av en förening

En förening grundas genom att göra en grundansökan till föreningsregistret. Det krävs minst tre personer som fyllt 15 år eller tre sammanslutningar som har rättshandlingsförmåga, för att man kan bilda en förening. Sammanslutningar som har rättshandlingsförmåga är t.ex. stiftelser, aktiebolag, öppna bolag, andelslag och registrerade förening-

ar. Offentliga samfund som kommuner, staten och evangelisk-lutherska samt ortodoxa församlingarna räknas också till sammanslutningar som har rättshandlingsförmåga.

(PRH, 2016c)

För att starta föreningsverksamheten så måste tre personer upplägga och underteckna en stiftelseurkund. Stiftelseurkunden är ett dokument som bör innehålla:

- Ett beslut om att man grundar en förening.
- Föreningens namn.
- Föreningens stadgar
- Datum samt underskrift

Före man gör upp stiftelseurkunden så kan man hålla ett konstituerande möte, där man går igenom föreningens verksamhetsprinciper samt stadgar. Det är dock frivilligt att hålla detta möte, man kan göra förberedelserna också informellt. Huvudsaken är att stadgarna är gjorda och godkända. (Föreningslag, 1989, §7-§8)

2.5.1 Registrering

Föreningen registreras genom att göra en grundansökan till Patent- och registerstyrelsens föreningsregister. Ansökan kan man göra antingen elektroniskt eller skriftligt. Ansökan görs av föreningens ordförande. Själva grundansökan är en blankett som man hittar på Patent- och registerstyrelsens hemsidor, se [Bilaga 1](#). Dessutom skall man bifoga till ansökan en stiftelseurkund som innehåller stadgarna. I grundansökan skall man ange centrala uppgifter angående föreningen, som t.ex. föreningens: namn, tecknare och hemkommun. (PRH, 2016a)

2.6 Föreningens verksamhetsplan

Verksamhetsplanen ger riktlinjerna för det kommande årets verksamhet. När man bygger upp en verksamhetsplan så skall man ta i beaktan föreningens allmänna målsättningar och noggrant tänka igenom vad som realistiskt går att genomföra. Verksamhets-

planen kan fungera som grund då man gör upp budgeten. Budgeten bestämmer inom hurdana ekonomiska ramar det går att genomföra verksamheten.

Styrelsen gör upp ett förslag om verksamhetsplanen som de presenterar vid föreningsmötet, där medlemmarna sedan godkänner planen. Enligt föreningslagen så är det inte obligatoriskt att göra en verksamhetsplan. Men i allmänt sätt så brukar föreningar i sina stadgar bestämma att det årligen skall göras upp en verksamhetsplan.

(Svenska folkskolans vänner r.f.)

2.7 Marknadsföring

Marknadsföringen är mycket viktig för idrottsföreningar för att det finns en stor konkurrens. För att få mera medlemmar samt publik till olika tillställningar, så måste man synas och kunna skilja sig från massan. Det viktigaste kanalerna för marknadsföringen är föreningens egna medier t.ex. nätsidor, sociala medier, nyhetsbrev och medlemspublikationer. Med dessa egna medier håller man kontakt till de olika intressenterna, t.ex. medlemmar, sponsorer, medier och publik. (Suomen Palloliitto)

Idrottsföreningar kan oftast inte använda väldigt mycket pengar på marknadsföring för att man i så fall borde samla in pengarna som medlemsavgifter och sponsorer, därför måste idrottsföreningarna vara kreativa och effektiva i sin marknadsföring. På samma sätt som inom marknadsföringen på företagssidan så är sociala medierna nuförtiden den starkaste och mest effektiva kanalen för idrottsföreningarnas marknadsföring. Sociala medierna orsakar inte större tilläggskostnader och synligheten är bra. Det är mycket lätt att nå människor med hjälp av sociala medier men för att man skall bli igenkänd och för att människorna skall notera föreningen så måste man med hjälp av varumärke och identitet vara igenkännbar. (Suomen Palloliitto)

Föreningens identitet är den bild föreningen vil ge av sig själv. Identiteten består av föreningens värden, verksamhetens syfte, vision samt föreningens kultur som föds med tiden. Föreningens färger, logo och historia är också en del av identiteten. Föreningens identitet gör föreningen igenkännbar och berättar vad föreningen är, varför den finns och vad som gör den speciell. (Suomen Palloliitto)

Föreningens varumärke byggs upp av föreningens rykte, identitet och den gemensamma dagliga verksamheten inom föreningen. Varumärket framkommer inte endast via ord och fraser utan speciellt också hur man uppför sig då man möter nya samarbetspartners, spelare, tränare och funktionärer.

En stark identitet och ett starkt varumärke är lätt att marknadsföra och med hjälp av dem kan man lättare locka till sig nya medlemmar. (Suomen Palloliitto)

3 ADMINISTRATION OCH MEDLEMMAR

I detta kapitel behandlar man medlemmarnas roll i föreningen och styrelsens uppgifter. Man går också igenom hur besluten fattas i föreningar.

3.1 Styrelsen

Enligt Anttila (2004, s.70 - 71) måste föreningens styrelse ha åtminstone 3 medlemmar. Ordförande måste vara minst 18 år gammal och de övriga medlemmarna minst 15 år gamla. En person som är i konkurs kan inte väljas till styrelsemedlem. Dessutom måste föreningens ordförande och minst 50% av de övriga styrelsemedlemmarna vara bosatta i Finland. Anttila påpekar också att en förening kan ha tjänstemän som arbetar för föreningen. I föreningens stadgar kan man beskriva tjänstemännens uppgifter, position och beslutsmakt. Man kan dock inte överföra uppgifter som hör till styrelsen till personer som är löntagare i föreningen.

Styrelsens främsta uppgift är att sköta föreningens ärenden och fungera som föreningens lagenliga representant. Styrelsens uppgifter begränsas av föreningens stadgar och lagen samt föreningsmötets instruktioner. På en allmän nivå har styrelsen en administrativ- och övervakande funktion. Styrelsemedlemmarna kan dela upp olika uppgifter, men besluten gör styrelsen tillsammans. Beslutsansvaret är också vanligen gemensamt för hela styrelsen. Styrelsen är också sist och slutligen ansvarig för att sköta de undervärkande sektionernas ärenden, enligt Anttila. I en webbartikel av Finlands Ungdomssamarbete – Allians RF (2015) framgår det, att det är viktigt att man strävar till att välja styrelsemed-

lemmar med mångsidig kompetens och erfarenhet med tanke på föreningens uppgift och syfte.

3.1.1 Styrelsens uppgifter

Styrelsens huvudsakliga uppgifter är att verkställa beslut som görs inom föreningen, förbereda olika uppgifter och förslag, sköta om föreningens förvaltning och fatta egna beslut till ärenden som hör endast till styrelsen. Styrelsen bör se till att föreningsverksamheten drivs lagenligt. Till styrelsens uppgifter hör också ofta att representera föreningen gentemot utomstående aktörer och att utveckla föreningens verksamhet.

(Svenska Folkskolans Vänner r.f.)

3.1.2 Styrelsens rättigheter och skyldigheter

Styrelsen är det organ i föreningen som verkställer besluten och har ett parlamentariskt ansvar. De ansvariga personerna som sitter i föreningens styrelse skall åtnjuta medlemmarnas förtroende. Förtroendet mäts regelbundet vid föreningens årsmöte. Styrelsen bär det huvudsakliga ansvaret för föreningens medelsförvaltning och bokföring.

Styrelsen har också ett civilrättsligt ansvar och straffrättsligt ansvar. En styrelsemedlem kan bli ansvarig att ersätta skada som hen förorsakat åt föreningen. Styrelsemedlemmar kan också hamna att ersätta skada åt föreningens medlemmar om hen har verkat emot lag eller föreningens stadgar. För att styrelsemedlemmen skall bli ersättningskyldig så måste skadan ha förorsakats uppsåtligen eller på grund av oaktsamhet. Styrelsemedlemmarnas straffrättsliga ansvar inträder om de missbrukar sitt förtroende uppdrag och den målsägande vill påbörja en straffrättslig process, eller om styrelsemedlemmen bryter mot övriga lagar som det finns ett straff till. (Anttila, 2004, s. 72 - 73)

3.2 Beslutsfattande och möten

Kapitel 3.2 baserar sig på publikationen Finlands Ungdomssamarbete-Allians rf, (2015). Beslutsfattandet inom föreningen görs av medlemmarna vid föreningsmötet. Möteskal-lelsen skall skickas till medlemmarna i god tid, så att medlemmarna har tid att förbereda sig och så många som möjligt kan delta. Föreningsmötet skall i allmänhet sammankallas på det sätt som beskrivs i föreningens stadgar, med undantag kan man hålla mötet med

kortare sammankallelsetid än vad som beskrivs i stadgarna om medlemmarna godkänner det.

Möteskallelsen skall innehålla information om: när mötet hålls, var mötet hålls, föreningens namn, vilka ärenden som behandlas vid mötet samt när och var man kan delta i möteshandlingarna. Det finns också orsak att i samband med möteskallelsen informera om de grunder som ger medlemmarna rätt att delta i mötet och använda sin rösträtt. Den vanligaste grunden brukar vara att medlemmarna som deltar i mötet har betalat sin medlemsavgift. I föreningslagen finns det definierat vissa ärenden som föreningsmötet bara kan besluta om ifall de nämns i möteskallelsen. Sådana ärenden är bl.a. ändringar i föreningens stadgar och val eller avsättande av styrelsemedlemmar.

Medlemmarna skall få på förhand tillräckligt med information om ärendena som man kommer att behandla vid föreningsmötet. Styrelsen är skyldig att informera medlemmarna på förhand om sina förslag till beslut. Förberedelserna och själva mötets gång blir smidigare om medlemmarna får tillräcklig förhandsinformation.

Föreningsmötet är medlemmarnas viktigaste möjlighet att påverka föreningens verksamhet. Därför är det viktigt att så många medlemmar som möjligt deltar i föreningsmötet. Man bör sträva till att välja en plats och tidpunkt för mötet, som möjliggör att majoriteten av medlemmarna kan delta. Om en medlem har svårt eller inte alls möjlighet att delta i föreningsmötet av någon orsak, kan hen använda sig av ombud eller en assistent på föreningsmötet. Detta är dock enligt lag endast möjligt om man bestämt att tillåta det i föreningens stadgar.

Föreningsmötena skall förberedas av styrelsen. Förberedelserna skall göras omsorgsfullt och styrelsens ordförande samt den ledande funktionären bör vara beredda på att besvara medlemmarnas frågor under mötets gång. Om man inte kan besvara en medlems fråga genast av någon orsak bör man skicka ett skriftligt svar på frågan inom två veckor efter mötet om det är möjligt. Svaret skall skickas åt medlemmen som ställt frågan och övriga medlemmar som begär om att få svaret. Man får dock inte överlämna uppgifter som kan orsaka skada åt föreningen, om en medlems fråga anses innehålla sådan information skall man genast meddela frågeställaren om saken och ge denna information

åt revisorn/verksamhetsgranskaren. Revisorn/verksamhetsgranskaren skall därefter inom en månad ge ett skriftligt utlåtande åt styrelsen om hur denna information påverkar revisions-/verksamhetsgranskningsberättelsen. Medlemmarna i föreningen har rätt att se detta utlåtande. Alla medlemmar i föreningen skall ha tillgång till samma information. Det finns inte någon specifik lagenlig praxis om hur förberedelserna skall göras, utan det bygger på den allmänna omsorgs- och lojalitetsplikt som styrelsen har mot föreningen.

Då man fattar beslut på föreningsmöten så bör man alltid följa god förenings- och mötespraxis. Man ska fatta besluten på det sätt som det avses i föreningslagen och föreningens stadgar. Föreningslagen innehåller regler om medlemmarnas rösträtt och en allmän sammanfattning om hur man skall fatta beslut inom föreningsverksamheten. God mötespraxis hjälper däremot till att få mötet smidigt genomfört. På så sätt behöver man inte tidsmässigt hålla allt för långa möten. I föreningens stadgar finns det definitioner om röstningsordning och rösträtt angående behandling av beslutsalternativen. Föreningen bör alltid informera sina medlemmar om besluten som fattats.

3.3 Föreningens medlemmar

Medlemmarna är grundpelarna för föreningsverksamheten. En person som vill bli medlem i en förening bör meddela om saken till föreningen. Styrelsen fattar besluten om medlemskap, ifall det inte finns några andra bestämmelser i föreningens stadgar. I stadgarna berättas villkoren för medlemskapet i föreningen. Styrelsen har prövningsrätt på den som ansöker om medlemskap och har rätt att godkänna eller avslå en ansökan, men vanligtvis brukar man inte använda prövningsrätten utan godkänna en person som medlem om den fyller alla krav för medlemskapet.

En medlem kan avsluta sitt medlemskap med att personligen meddela föreningen om saken. Föreningen kan också avskeda en medlem på basen av de regler som finns beskrivna i föreningens stadgar. Dessutom finns det 3 allmänna avskednings orsaker beskrivna i föreningslagen: medlemmen har inte uppfyllt sina skyldigheter mot föreningen, medlemmen har skadat föreningen med sin egna verksamhet eller medlemmen fyller inte mera kraven för medlemskapet.

Figur 2. Medlemmar.

Styrelsen skall uppehålla en förteckning över föreningens alla medlemmar. Förteckningen skall innehålla information om medlemmarnas namn och hemort. Denna information har föreningen rätt att kräva av sina medlemmar, annan information som t.ex. medlemmars e-postadresser och telefonnummer är inte obligatoriska i medlemsförteckningen och där tillämpas personregisterlagen.

Beslutsmakten i en förening hör till dess medlemmar. Medlemmarna kan vara av annan åsikt om beslut som föreningen fattar och vid behov väcka talan vid domstol mot beslutet inom tre månader, ifall de är missnöjda.

Medlemmarna väljer också styrelsen för föreningen samt godkänner styrelsens förslag till verksamhetsgranskare eller revisor.

(Finlands Ungdomssamarbete-Allians RF, 2015)

3.3.1 Medlemmars rättigheter och skyldigheter

Medlemmarna i en förening har rätt att använda sin beslutsakt vid föreningsmötena och de har också rätt att ställa upp som kandidat för föreningens olika förtroendeuppdrag. De har rätt att få allmän information angående föreningens verksamhet, samt information från föreningens medlemsregister. Om en medlem är missnöjd över något beslut som föreningen har fattat, så har hen rätt att klaga över beslutet i domstolen, som det tidigare nämnts om i kapitel 3.3. Medlemmarna i en förening kan ha särskilda för-

måner som föreningen själv bestämmer om. Huvudsaken är att alla medlemmar har samma rättigheter. Övriga anhöriga till föreningen, som t.ex. anstalter som stöder verksamheten och kunder samt medlemmars anhöriga, har inte samma rättigheter som medlemmarna om de inte själv är medlemmar i föreningen.

(Finlands Ungdomssamarbete–Allians RF, 2015)

Förutom rättigheter så har en medlem också skyldigheter mot föreningen. Dessa skyldigheter bör varje medlem uppfylla, som det tidigare i kapitlet nämnts så har föreningen rätt att bestraffa en medlem om den inte uppfyllt sina skyldigheter och i värsta fall kan det leda till att medlemmen avskedas från föreningen. Största delen av medlemmarnas skyldigheter bestäms vid föreningsmötena. Den viktigaste skyldigheten som en medlem förpliktas att uppfylla är skyldigheten att betala avgifter, t.ex. medlemsavgift. Skyldigheter som kan leda till bestraffningsbara åtgärder måste alltid nämnas endera i föreningens stadgar eller föreningslagen. En medlem är alltid skyldig att följa föreningens regler och beslut. Medlemmarna får inte heller medverka på sätt som kan skada föreningen.

(Anttila, 2004, s.72-73)

4 FÖRENINGENS EKONOMI

Kapitel 4 ger en inblick i den ekonomiska sidan av föreningsverksamheten. Informationen omfattar budgetering och redovisning samt hur medelanskaffandet fungerar inom föreningsverksamheten.

4.1 Budget

En budget är ett bra hjälpmedel för att hålla kontroll på en förenings ekonomi. Att göra upp en budget är dock inget som en förening måste göra enligt lag. Enligt Johan Adolphson (1998, s. 91), så kan budgeter delas in i tre olika slag: taktiska, operationella och strategiska. Taktiska budgeter sträcker sig över en tid upp till 1 år, operationella budgeter mellan 1 till 5 år och strategiska budgeter på en tid över 5 år.

För en idrottsförening betyder detta att man nästan endast använder sig av taktiska budgeter. Budgeten brukar alltså göras per säsong.

Enligt Adolphson omfattar budgetering följande fyra saker: analys, planering, kontroll och uppföljning. Analysen går ut på att man analyserar föreningens kostnadsställen och inkomstkällor. Planeringsdelen går ut på att man planerar hur man skall gå till väga för att kunna täcka de olika kostnaderna. Med kontroll avser Adolphson att budgeten fungerar som hjälpmedel för att hålla koll på hur mycket man har råd att använda på de olika kostnadsställena. Uppföljningen hjälper till för att se hur bra budgeten är uppgjord och på det sättet lär man sig göra budgeten bättre år för år.

För en idrottsförening som har flera olika självständigt fungerande lag gör man flera budgeter. En budget görs på föreningsnivå den innehåller själva föreningens budget vilket innebär att hela organisationens verksamhet är medräknad. Alla lag gör också en helt egen budget för att samma modell inte passar för alla lag då de verkar på olika nivåer och har olika kvalitetskrav för verksamheten. För de olika lagen inom föreningen sköts budgeten av en kassör och en lagledare medan den på organisationens nivå sköts av organisationsledningen.

Uppgörandet av en budget på organisationsnivå kräver samarbete mellan de olika delarna av organisationen. Adolphson konstaterar så här: ”Om de ekonomiska planerna skall kunna förverkligas, så bör så många som möjligt av de berörda beredas tillfälle att medverka vid utformandet av dessa och därmed bli delaktiga i organisationens hot och möjligheter.” I en idrottsförening måste alltså samarbetet mellan föreningen och lagen vara på sådan nivå att vardera har tillräcklig kunskap om den andres förfaranden för att kunna göra upp tillräckligt goda budgeter.

4.2 Anskaffning av medel

En förutsättning för att kunna driva föreningsverksamhet är att föreningen klarar av att skaffa medel i den mån som verksamheten kräver. Det vanligaste sättet av medelsanskaffning är medlemsavgifter som medlemmarna betalar åt föreningen. Mängden av likvida medel och medlens anskaffningssätt beror på hurdan verksamhet föreningen vill driva. (Svenska Folkskolans vänner r.f.)

Det finns många olika slag av medelsanskaffning för en idrottsförening, men enligt Föreningslagen 1 kap. 2 § så får en ideell förenings syfte inte vara att skaffa vinst åt före-

ningen eller dess medlemmar. Medelsanskaffningen skall alltså drivas enbart för att förningsverksamheten skall kunna drivas.

Ett ganska vanligt sätt för idrottsföreningar att skaffa medel är enligt Anttila (2004, s.78-80), att ordna olika former av lotterier. Allmännyttiga föreningar får ordna lotterier där priserna inte är pengar utan t.ex. saker eller presentkort. Enligt Anttila kan lotterier som får ordnas av föreningar delas in i tre kategorier: Miniaturlotterier (sammanlagt pris på lotter högst 500€), smålotterier (sammanlagt pris på lotter högst 2 000€) och lotterier som kräver specialtillstånd (sammanlagt pris på lotter över 2 000€). Värdet på priserna måste i alla tre kategorier vara minst 35% av sammanlagda priset på sålda lotter. Tillstånd till lotterier med försäljning på över 2 000€ kan sökas från lokal polisinrättning.

Trots att en idrottsförening är en allmännyttig förening så kan den enligt Anttila (2004, s. 84-97), i viss mån skattefritt driva medelsanskaffning som klassificeras som näringsinkomst. Det finns inga klara regler på detta utan alla fall behandlas individuellt. Skattefria inkomstkällor kan vara t.ex. biljettförsäljning till matcher, kioskförsäljning vid matcher, försäljning av supporterprodukter och ordnande av idrottsläger. Ifall försäljning bedöms att vara skattefri har enligt Anttila mycket att göra med ifall försäljningen är av sådan volym att man har hamnat anställa utomstående personal för att sköta den. En annan stor bedömning är hur inkomstkällan hänger ihop med föreningens syfte. Detta betyder t.ex. att en idrottsförening som i sin besittning har en lokal som är menad för att utöva idrott av samma slag som föreningens syfte, så kan föreningen uthyra den skattefritt för det ändamålet. Eventuella understöd som en idrottsförening får är enligt Anttila utanför beskattningen.

4.3 Bokföring och bokslut

Bokföringen för en idrottsförening följer Bokföringslagen och skiljer inte sig egentligen märkvärdigt från bokföringen för t.ex. ett aktiebolag. I föreningens bokföring bokas alla föreningens kostnader, intäkter, finansiella händelser samt eventuella korrigeringsarna för dessa händelser, konstaterar Antti-Juhani Kaijanaho (2016). Kaijanaho konstaterar också att alla dessa händelser skall ha ett verifikat som visar att händelsen är riktig, när den skett och händelsens penningvärde. Ett kontoutdrag ensamt räcker alltså inte som

verifikat i vanliga fall, ett undantag är t.ex. föreningens medlemsavgifter där man bett medlemmarna skriva t.ex. ”medlemsavgift” som meddelande vid kontotransaktionen, de här händelserna måste dock lätt gå att avstämna mot medlemsregistret.

Enligt Kaijanaho använder många föreningar ett tillvägagångssätt där föreningens ordförande eller annan person som blivit tilldelad uppgiften (ex. lagledare) attesterar verifikaten som märke för att de är godkända till bokföringen. Detta är inte ett måste, men minskar kontrollrisken i bokföringen. Bokföringens verifikat bör sparas i minst 6 år efter räkenskapsperiodens utgång.

En förenings bokslut innehåller samma saker som ett företags bokslut, d.v.s. en balansräkning, resultaträkning och notuppgifter till bokslutet.

Balansräkningen innehåller en aktiv sida och en passiv sida, dessa två skall alltid balansera alltså vara lika stora. Den aktiva sidan visar föreningens tillgångar vid slutet av räkenskapsperiodens sista dag, för en idrottsförening betyder detta t.ex. banktillgodohavanden och kassa, eventuella fordringar och eventuella maskiner och inventarier. I vissa fall kan idrottsföreningar också äga träningsfaciliteter eller andra byggnader och markområden, dessa skall också framgå på den aktiva sidan i balansen. Den passiva sidan visar hur tillgångarna har finansierats, t.ex. eget kapital, lån och andra skulder finns med här.

Resultaträkningen för en förening uppbyggs på basen av bokföringen så att den är delad i två delar: ordinarieverksamhet och medelanskaffning. Högst upp i resultaträkningen finns intäkterna för ordinarieverksamheten, för en idrottsförening betyder detta i princip säsong och deltagaravgifter som medlemmarna betalar. Till näst följer ordinarieverksamhetens kostnader, d.v.s. alla kostnader som inte är finansiella kostnader som t.ex. räntor. För en idrottsförening är t.ex. hallhyror, tävlingskostnader och administrationskostnader sådant som finns i resultaträkningen som ordinarieverksamhetens kostnader, ifall föreningen är så stor att man har fastanställd personal så finns personalkostnader också med. Ordinarieverksamhetens underskott/överskott är en rad i resultaträkningen som visar skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna. För en idrottsförening brukar det vara ett underskott då verksamhetens syfte inte är göra vinst. Efter den raden kommer resultaträkningens andra del, som innehåller medelsanskaffningen och eventuella

understöd. Medelanskaffningen innehåller medlemsavgifter, sponsorer och eventuella andra intäkter.

Som understöd finns bokat beviljade understöd av t.ex. stat, kommun, stiftelser och fonder. (Kaijanaho, 2016)

5 PLANERING AV FÖRENINGSVVERKSAMHETEN

Det här kapitlet innehåller arbetets empiriska del. Teoridelen fungerar som grund för kapitlet och med hjälp av den informationen utför man olika förberedelser och planer inför startandet av föreningen.

5.1 IGB

IGB Kamraterna r.f. har två grundtankar som man vill att skall genomsyra hela verksamheten. Dessa två grundtankar är: Kamratskap och entusiasm för bollsporter. Till en början är föreningen en mycket tät och liten förening där man strävar efter en familjär stämning. Målet är att stämningen och samhörigheten inom föreningen skall hållas likadana oberoende av hur stor föreningen blir i framtiden. Föreningens identitet och varumärke försöker man bygga upp kring dessa värden.

Som man påpekar i teoridelen i kap.2.7, så är det viktigt att föreningen har en logo och gemensamma färger som förknippas till föreningen. Detta är en stor del av varumärkets och identitetens skapande. IGB:s färger kommer att vara rött och grönt. Kring dessa färger kommer man att skapa speldräkternas utseende samt den bild man vill ge utåt. Hemmaspeldräkten kommer att vara röd, färgen valdes p.g.a. att det finns två lag inom idrotten som den röda färgen mycket starkt förknippas med. Grundarna av IGB värdesätter högt konstnärligheten som Sovjetunionens ishockeylag framförde på spelplanen samt den varma och broderskaps stämningen som förknippas med HIFK:s varumärke.

Figur 3. IGB logo.

5.2 SWOT

Strengths

- Det finns tillräckligt med personer som visat intresse för att bli medlemmar.
- Styrelsen har erfarenhet inom administration av en idrottsförening.
- Det finns redan en intresserad sponsor.
- Grundarna har ett bra kontaktnät inom innebandy- och fotbollskretsarna i området.
- Det finns erfarenhet och kunnande inom marknadsföring.

Weaknesses

- Mycket kostnader i början av verksamheten så man måste få in pengar snabbt.
- Kan vara svårt att sköta arbetet på ett professionellt sätt då hela organisationen i början består av en kamratkrets.
- Det finns få träningsfaciliteter jämfört med antalet aktiva idrottsföreningar inom verksamhetsområdet, så det är svårt att få lämpliga turer samt goda träningsförhållanden.

Opportunities

- Att bli en förening som kan erbjuda en hälsosam och rolig fritidssysselsättning för sina medlemmar.
- Möjligheten att växa till en idrottsförening med flera lag inom flera olika sporter.
- Möjligheten att bygga upp ett igenkännbart varumärke inom den lokala idrotten.

Threats

- Det finns en massa andra idrottsföreningar i närområdet, så om verksamheten inte är på en god nivå genast från början så kan det vara att medlemmarna byter förening.
- Finns en risk för att alla som vid det här skedet visat intresse för medlemskap inte sen heller är intresserade då föreningen på riktigt grundas.
- Antalet medlemmar är i början relativt litet så det kan vara svårt att få tillräckligt många personer att engagera sig inom frivilligt arbete.

5.3 Föreningens stiftelseurkund

För att kunna registrera IGB Kamraterna r.f. till föreningsregistret och påbörja den officiella verksamheten så måste man göra en grundansökan till PRH. Stiftelseurkunden har en central roll i grundansökan och måste innehållsmässigt uppfylla vissa kriterier för att kunna godkännas. Enligt information som ges i teoridelen Kap. 2.3 så måste tre personer underteckna en stiftelseurkund som innehåller: föreningens namn, ett officiellt beslut om att grunda föreningen och föreningens stadgar. På t.ex. PRH:s webbsidor hittar man färdiga modeller för stiftelseurkundens innehåll. Det brukar också finnas länkar på olika idrottsförbunds webbsidor som hjälper att hitta information som är nödvändig för att man skall kunna göra en godkännbar grundansökan.

Stadgarna utgör största delen av stiftelseurkunden och är den del som kräver mest tid och arbete. Stadgarna måste bearbetas noggrant och omsorgsfullt eftersom de är föreningens spelregler. Stadgarna påverkar hela föreningens verksamhet och allmänna identitet: hurdana medlemmar man har, hurdan styrelse man har, hur man sköter allmänna ärenden, hur mötens innehåll ser ut osv. Stadgarna fungerar inom föreningen som rikt-

linje för: beslutsfattande, drivande av den dagliga verksamheten och straffenligt förfarande. Stiftelseurkundens övriga innehåll är ganska kortfattat och där konstaterar man att stadgarna har godkänts och att man är eniga över beslutet att grunda föreningen.

Som bilaga finns IGB Kamraterna r.f.'s stiftelseurkund, se [Bilaga 2](#). Som botten för innehållet har man använt information som anges i teoridelens kap. 2.3 – 2.4 och uppfyller PRH:s krav på stiftelseurkunden.

5.4 Föreningens grundamölan

Som det framkommer i föregående kapitel så kan man officiellt registrera föreningen med en grundamölan till PRH:s föreningsregister då man gjort föreningens stadgar. Grundamölan går lättast att göra på nätet och till den bifogas stiftelseurkunden. Som bilaga finns en ifylld grundamölan som är gjord med avsikten att registrera IGB Kamraterna r.f., se [Bilaga 1](#). Grundamölan i sig kräver inte så värst mycket information utan viktigaste är att stadgarna uppfyller PRH:s krav. För att försnabba registrerandet och underlätta processen kan man skicka in stadgarna på förhandsgranskning. Det är ekonomiskt sett och tidsmässigt en mycket smidigare process om man kan bifoga förhandsgranskade stadgar till grundamölan.

5.5 Verksamhetsplan säsongen 2017 – 2018

IGB Kamraterna r.f. inleder sin verksamhet under sommaren 2017. Målet under det första verksamhetsåret är att fullborda föreningens allmänna syfte och få med nya medlemmar till föreningen. Föreningen siktar också under det första verksamhetsåret på att få till stånd en långsiktig plan för att utveckla verksamheten under de följande fem åren. Största satsningarna under säsongen 2017 – 2018 kommer man att göra på innebandy sektionen.

5.5.1 Organisationen

Föreningsmötet är föreningens högsta beslutfattande organ. På föreningens årsmöte planerar man det kommande verksamhetsåret samt väljer medlemmar till föreningens ledande poster. Under verksamhetsåret leds föreningen av dess styrelse. Styrelsen sammankallas minst 4 gånger under verksamhetsåret, för att hålla koll på att allting fungerar som planerat. Vid behov kan styrelsen grunda ytterliga arbetsgrupper för att sköta projektartade ärenden.

5.5.2 Verksamheten

Under det första verksamhetsåret kommer föreningen i största grad att satsa på innebandy. Man kommer att ansöka om medlemskap i Finlands innebandyförbund (SSBL) och delta i SSBL:s tävlingsverksamhet. Till en början kommer föreningen att ha ett lag med i officiella tävlingsverksamheten. Förutom den officiella tävlingsverksamheten så kommer föreningen att delta i en inofficiell innebandyturnering samt 1-2 inofficiella fotbollsturneringar. Det tävlingsinriktade målet är att föreningens innebandylag stiger från division 5 till division 4.

Övriga mål är att göra upp en plan för att utveckla och utvidga föreningens verksamhet under de följande fem åren. Man kommer bl.a. att starta en arbetsgrupp som undersöker möjligheten att kunna utvidga tävlingsverksamheten till fotbollsförbundets officiella serier med start från säsongen 2018 - 2019.

5.5.3 Medelsanskaffning

Den viktigaste inkomstkällan för föreningen är medlemsavgiften. Övriga inkomstkällor är understöd av sponsorer. Föreningen har som målsättning att under det första verksamhetsåret skaffa en huvudsponsor som förbinder sig att understöda föreningen i 3 - 5 år framåt. Med hjälp av ett långvarigt samarbete med en sponsor vore det möjligt att satsa resurser på att utveckla och utvidga verksamheten.

5.5.4 Kommunikation och information

Föreningen informerar sina medlemmar om viktiga saker angående föreningsverksamheten. Man skickar medlemmarna ett e-postbrev en gång på hösten och en gång på våren, var man sammandrar all viktig information som medlemmarna behöver veta. Vid undantagsfall kan föreningen kontakta medlemmarna per e-post fler än två gånger per år, men tanken är att skicka färre meddelanden med större innehåll för att undvika onödig skräppost. Människor får annars också helt tillräckligt med e-post nuförtiden. Medlemmarna kan fritt kontakta föreningen eller styrelsen när som helst med frågor eller förslag angående föreningsverksamheten.

5.6 Föreningens styrelse

I startskedet kommer föreningens styrelse att bestå av tre personer. I samband med förberedelserna för grundanmälan så valdes Niko Helenius till styrelsens ordförande för den första verksamhetsperioden. Till viceordförande valdes Oscar Herrgård och till styrelsemedlem Jon Kirvesniemi. Alla medlemmar binder sig till att följa de krav på en förenings styrelse som gått igenom i teoridelen. Alla styrelsemedlemmar kommer att delta förutom i styrelseuppgifterna också i den övriga föreningsverksamheten. Så länge föreningens storlek är under 50 medlemmar så kan styrelsemedlemmarna sköta så gott som alla uppgifter i föreningen. Om föreningen växer så måste man dela upp uppgifterna så att styrelsemedlemmarna sköter uppgifter som hör till styrelsen och övriga medlemmar får delta i övriga uppgifter som t.ex. lagledare och kassörer.

5.7 Första verksamhetsårets budget

IGB Kamraterna r.f.

	<u>Budget</u> <u>2017/2018</u>
ORDINARIE VERKSAMHET	
INTÅKTER	
Säsong- och deltagaravgifter	6 290,00
	<u>6 290,00</u>
KOSTNADER	
<i>Övriga verksamhetskostnader</i>	
Hallhyra	-3 800,00
tävlingskostnader	-2 120,00
Speluniformer	-1 350,00
Träningsredskap	-150,00
Första hjälp	-100,00
Administrationskostnader	-690,80
Medlemsavgifter	-315,00
Totalt övr verks.kostnader	<u>-8 525,80</u>
Kostnader egen verksamhet totalt	-8 525,80
Netto	-2 235,80
MEDELANSKAFFNING	
INTÅKTER	
Medlemsavgifter	1 190,00
Sponsorering	1 350,00
	<u>2 540,00</u>
Kostnader	
Övriga finansiella kostnader	-40,00
	<u>-40,00</u>
Räkenskapsperiodens över-/underskott	264,20
INTÅKTER TOTALT	8 830,00
KOSTNADER TOTALT	-8 565,80
Netto	264,20

Budgeten för det första verksamhetsåret är gjord på basen av prislistor som går att hitta på internet. Den största kostnaden kommer att vara hallhyrorna för att hålla träningar.

Träningarna hålls en gång i veckan och sammanlagt 40 gånger under året. Som träningsplats fungerar Campo Sport Center som finns i Råby och är på ett bra läge för medlemmar som bor både i Sibbo och Helsingfors. Hyran är 95€/timme, så årets hallhyror blir $40 \cdot 95 \text{ €} = 3\,800 \text{ €}$.

På raden ”tävlingkostnader” 2 120 €, finns medräknat 1 030 € avgift för deltagande i innebandyserien (5 division), domaravgifter för 20 seriematcher $32 \text{ €/match} = 640 \text{ €}$, till träningsmatcher har reserverats 150 € och till deltagande i turneringar 300 €. Turneringarna man tänker delta i är: Areena center Pääsiäisturnaus (innebandy) 150€, Sipoon cup (fotboll) 50€ och 100€ är reserverat för deltagande i någon fotbollsturnering som bestäms senare.

Priset på speluniformerna 1 350€ kommer från nätbutiken sportsolutions.fi, uniformen heter Zona och ett sett som innehåller skjorta + shorts kostar 27 €. Varje spelare behöver två sett, vi har räknat med att ha 17 spelare i början. Vi räknar också med att skjortor kan gå sönder och att det i något skede kommer in mera medlemmar i föreningen så vi köper färdigt extra speluniformer för 8 personer. Kostnaden blir alltså $50 \text{ uniformer} \cdot 27 \text{ €} = 1\,350 \text{ €}$. Vi har redan en preliminär överenskommelse med ett företag som lovat sponsora oss genom att täcka kostnaden för speluniformerna, företaget får trycka en reklam på skjortorna.

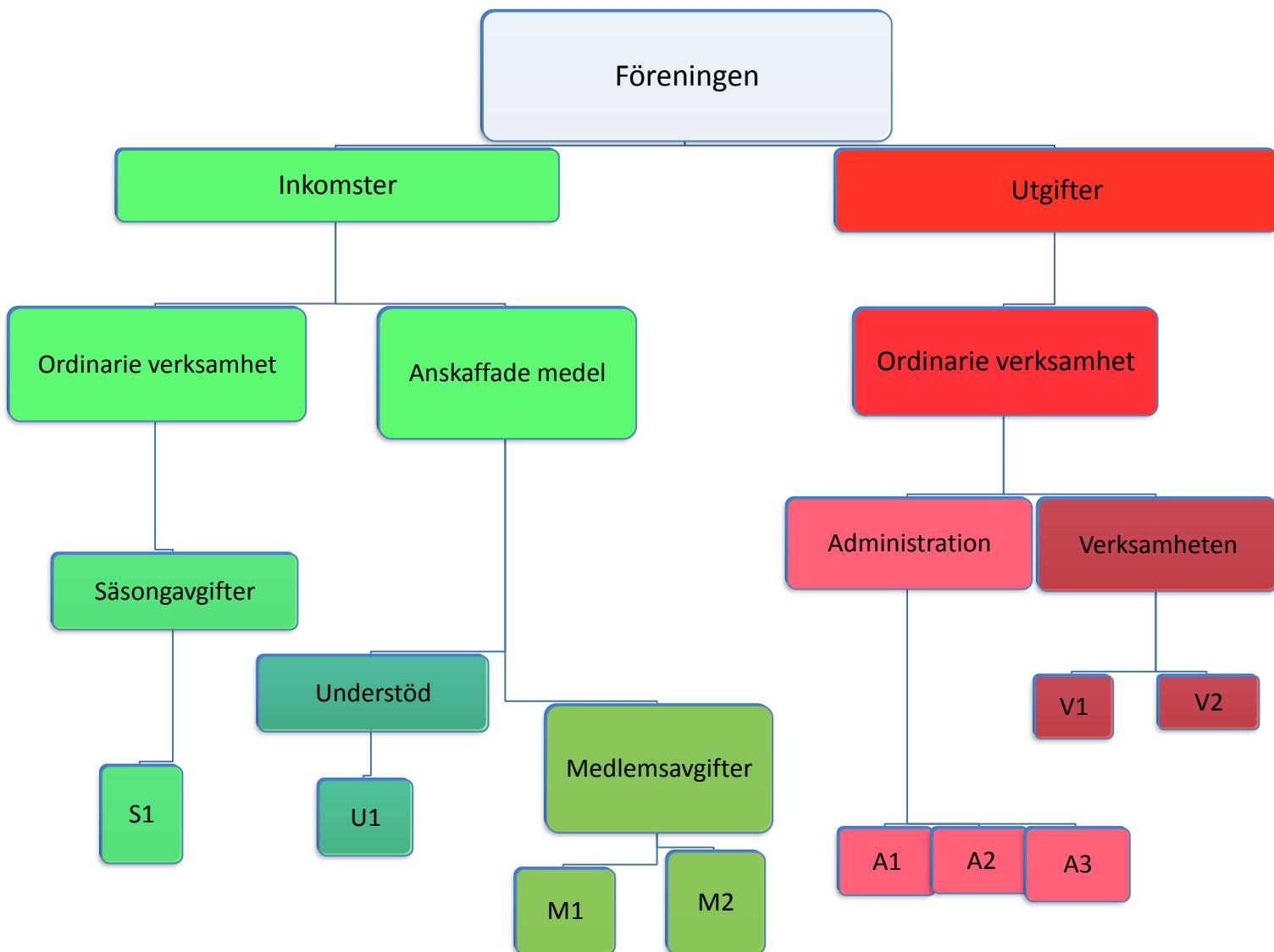
I budgeten har vi räknat med att köpa innebandybullar och träningsvästar för 150€, första hjälps utrustning som måste köpas är t.ex. ispåsar, värkmedicin och kompressbandage, till detta ändamål budgeteras 100€.

Som administrationskostnader har vi räknat en licens till bokföringsprogrammet Visma som kostar 15,90€/månaden = 190,80€/år, 200€ är budgeterat för verksamhetsgranskaren och 300€ för övriga kostnader. 315 € har budgeterats för medlemsavgifter, beloppet består av 85 € för elektronisk registrering i föreningsregistret och 230 € för medlemskap i Finlands innebandyförbund SSBL.

Intäkterna består av sponsorerings av speluniformer, medlemsavgifterna som blir 70 €/medlem för 17 medlemmar alltså 1 190€ och säsongavgifter 370 €/medlem alltså 6 290€.

Storleken på medlemsavgifterna grundar sig på att de skall täcka föreningens administrativa kostnader + föreningens medlemsavgifter + ca 200€ oförutsägbara kostnader. Säsongavgiften 370€/medlem är till att täcka kostnader som återstår efter medlemsavgifterna och sponsoreringen.

5.8 Modell för ekonomin

Figur 4. Modell för ekonomin.

INKOMSTER

M1= Medlemmarna betalar för att få vara med i föreningen

M2= Understödsmedlemmar betalar frivilligt för att understöda föreningen.

U1= Sponsorer understöder verksamheten och får synlighet med hjälp av föreningen.

S1= Spelaren betalar för träning och tävling.

UTGIFTER

A1= Utgift för verksamhetsgranskning.

A2= Utgift för bokföringsprogram.

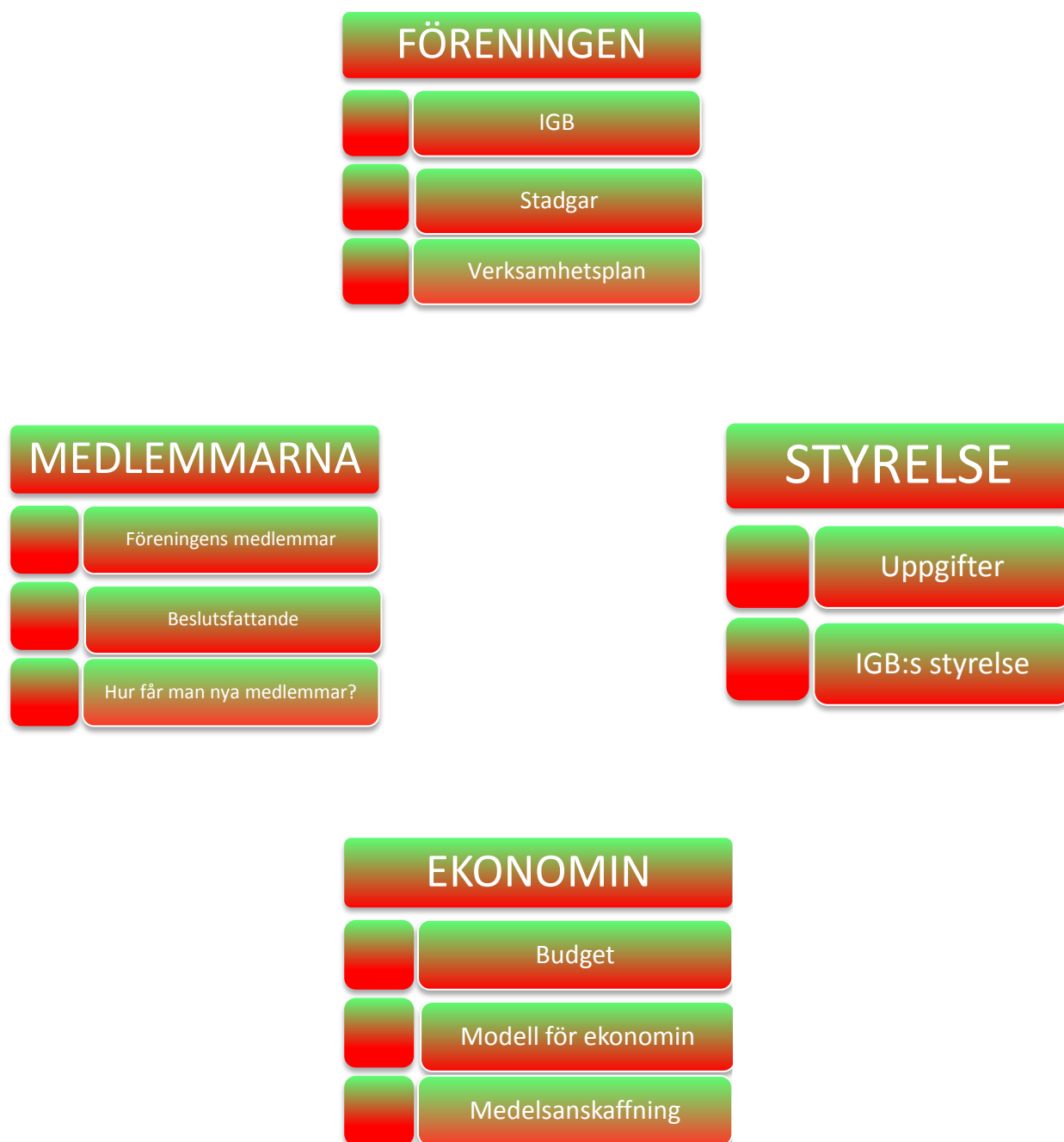
A3= Föreningens medlemskapsavgifter i olika förbund.

V1= Träningskostnader: hyror på träningsfaciliteter mm.

V2= Tävlingskostnader: deltagaravgifter, domaravgifter mm.

5.9 Föreningsverksamhetens grundpelare

Illustrationen, Figur 5, visar en helhetsbild av föreningsverksamhetens grundpelare. Genom att klicka på underrubrikerna får man mera information om ämnet i fråga.

Figur 5. Grundpelarna.

6 RESULTAT OCH ANALYS

Idrotten har genom tiden varit en stor del av finska befolkningens vardag. Fortfarande är idrotten den överlägset populäraste hobbyn i Finland. Under senaste årtiondena har också idrottsföreningsverksamheten revolutionerats på många sätt. Efterfrågan på den organiserade idrottsverksamheten har ökat stort, vilket har orsakat att storlekarna på föreningarna har blivit större. Då volymen på medlemmarna ökat ganska mycket så har man hamnat börja leda och driva idrottsföreningarnas verksamhet på ett mer professionellt sätt. Grundtanken och den absolut största resursen idrottsföreningarna har är att största delen av arbetsinsatserna för föreningen görs med hjälp av frivilligt arbete. Men då idrottsföreningarna och verksamheten de driver hela tiden utvecklas mot en mer professionell riktning, så behöver föreningarna också människor som på fulltid jobbar inom föreningen. Andra orsaken varför betalda arbetskraftens popularitet har ökat inom idrottsföreningsverksamheten är att medlemmarna har allt högre krav både tävlingsmässigt och träningsmässigt. Detta betyder att man vill ha proffsiga tränaren som leder den dagliga träningsverksamheten. Det kan vara svårt att hitta en bra tränare bland de frivilliga funktionärerna och om man vill ha något bra så hamnar man nog betala för det. Det är bra att man går mot en mer professionell riktning och därmed kan erbjuda bra kvalitet på verksamheten. Människor har ofta inte mycket fritid i dagens samhälle så uppgifterna i föreningen måste kunna delas upp så att ett fåtal personer inte hamnar använda hela sin fritid på det frivilliga arbetet. Ju mer frivilliga engagerar sig till föreningsarbetet så kan man klara sig långt utan att behöva fastanställd personal.

Ekonomisidan är en del som är viktig på alla fronter, allt från att man grundar en förening till att man driver och utvecklar verksamheten. En väl planerad ekonomi möjliggör att föreningen kan erbjuda medlemmarna en god kvalitet på verksamheten till ett bra pris. Ekonomin och kostnaderna inom idrotten är ett mycket aktuellt ämne, under de senaste åren har man ofta talat om att kostnaderna är allt för stora. Idrotten som har varit en hobby för alla medborgare håller på att förvandlas till en hobby som bara en viss del av befolkningen har råd med. Naturligtvis har det allmänna ekonomiska läget påverkat idrottsföreningarna, det har varit hårda ekonomiska tider för företagen och staten vilket reflekteras till att det är svårare för idrottsföreningarna att hitta sponsorer och övriga

finansiella stöd. Men om man har ett bra nätverk av frivilliga som är färdiga att jobba hårt för att skaffa resurser till föreningen så är det möjligt att hålla prisnivån vid en acceptabel nivå. Alla människor behöver röra på sig och idrotta för att främja sin hälsa, om prisnivån på idrotten stiger för mycket och alla inte har råd med att ha idrotten som en hobby så kommer befolkningens fysiska kondition att sjunka från den redan dåliga nivån.

Syftet med arbetet var att samla in information som behövs för att grunda en idrottsförening. Själva grundandet är en mycket formell process som styrs av lagstiftningen och övriga regleringar. Det är lätt att kolla igenom instruktionerna och göra det som krävs för att registrera föreningen, men om man vill på riktigt driva och utveckla en framgångsrik föreningsverksamhet så måste man sätta tid på att noggrant planera allting. Redan då man gör de obligatoriska förberedelserna för grundansökan så är det bra att tänka på hurdan vision man har för föreningen och hurdan identitet man vill bygga upp. Man ser ofta mindre föreningar som får problem när medlemsantalet börjar växa och verksamheten utvidga sig, p.g.a. att man inte förberett sig till det. Det är också väldigt svårt att marknadsföra föreningen om man inte har någon gemensam vision eller identitet. Man måste kunna berätta varifrån man kommer och vart man är på väg, då är det lätt för potentiella medlemmar och samarbetspartners att tydligt se hur man utvecklar verksamheten. T.ex. föreningens stadgar har ett stort inflytande på föreningens identitet eftersom stadgarna ger riktlinjerna till: hur man sköter saker i föreningen, hurdana medlemmar man har, vilket syfte verksamheten har och hur man fattar beslut. Man kan därför konstatera än en gång att många saker som måste göras redan då man grundar föreningen kommer att påverka verksamheten i framtiden.

Då man grundar en idrottsförening måste man hitta entusiastiska personer till nyckelrollerna, personer som är färdiga att offra ett stort antal timmar utan större ekonomiska ersättningar. Idrottsföreningsverksamheten bygger i stort sätt på ett ideellt syfte och människor deltar i verksamheten för att de älskar idrott, inte för att de vill göra pengar på det. Såklart finns det människor och organisationer som gör pengar på det, men den ursprungliga tankegången som fortfarande de flesta bemöter i sitt dagliga liv är den ideella tanken där idrottsverksamheten baserar sig på frivilligt arbete som görs med kärlek för

sporten. För att kunna nå en tävlingsmässig framgång måste man ha en fungerande organisation som gör det möjligt att klara sig på spelplanen.

En god framtid för en idrottsförening bygger mycket på förberedelser och beslut man gör redan då man grundar föreningen. Om man redan från början har en klar vision, en väl planerad ekonomi och kunniga personer i nyckelpositioner så har man bra förutsättningar för att bygga upp en framgångsrik framtid åt föreningen.

7 AVSLUTNING

Att göra det här examensarbetet har för oss varit en mycket lärorik process. Själva skrivandet gick ganska smidigt medan de största problemen var att komma på hur arbetet skulle uppbyggas och att hitta viktig och relevant information att skriva om.

Att hitta motivation för att skriva detta arbete var inte svårt, vi gjorde ju inte det bara för att bli klara med studierna utan också för att vi redan under en lägre tid har tänkt på möjligheten att starta en helt egen idrottsförening.

Arbetet kommer att vara av stor nytta när vi startar vår idrottsförening då vi nu redan har gjort ett färdigt botten för föreningens stadgar, budget och verksamhetsplan. Nu vet vi också vad det krävs och hur man skall gå tillväga då man grundar en förening.

Då man grundar en förening så är det inte endast frågan om att fylla i registreringsblanketterna, det är minst lika viktigt att ha en fungerande plan på verksamheten samt att ha en bild på vilka hot och hinder som kan framstå för verksamheten. Genom att göra detta arbetet så har vi egentligen samtidigt förberett oss för eventuella problemsituationer som kan uppstå för vår idrottsförening. För vår förening kan eventuella problem bli t.ex. att driva in medlems-, och säsongavgifter samt marknadsföringen av föreningen ifall vi inte får tillräckligt med medlemmar genast i början. Det att vi har fått fundera ut eventuella problem är en väldigt bra sak då vi nu är förberedda för att möta dem. Vi har ju lärt oss att det bästa och kostnadseffektivaste sättet att sköta marknadsföringen är att använda sig av sociala medier, vad det gäller medlems-, och säsongavgifterna så är det bara att ta till hårdhandskarna och driva in pengarna i god tid för att sedan kunna bjuda ut den bästa möjliga slutprodukten åt våra medlemmar.

Det är också bra att vi nu har fått en inblick i lagstiftningen gällande föreningar så att vi sedan i den egentliga verksamheten kan undvika att av misstag bryta mot lagen.

Till slut vill vi ännu konstatera att vi är väldigt nöjda med vad vi åstadkommit i detta arbete. Grundandet av IGB Kamraterna r.f. under våren 2017 kommer förhoppningsvis att gå väldigt smidigt då detta arbete används som botten.

Ett stort tack går ut till vår handledare Maj-Britt Granström, som gav oss många goda råd och hjälpte oss styra arbetet i rätt riktning.

KÄLLOR / REFERENCES

Adolphson, Johan. 1998, *Strategi för intern redovisning*, 2 uppl., Malmö: Daleke grafiska AB, 244 s.

Anttila, Rainer. 2004, Liikunta ja urheiluseuran hallinto ja verotus. I: Aaltonen Kimmo, Anttila Rainer, Ekman Kerstin, Koivisto Nelli, Koivumäki Kari, Paavola Seppo, Sjöholm Kari, Tarasti Lauri, Tolonen Hannu, Tuunanen Pekka, Virtala Mirja. *Urheilun ja liikunnan oikeus käytännössä*. Tietosanoma Oy, s. 69-97

Finlands Ungdomssamarbete-Allians rf, 2015. God förvaltningssed i föreningar, rekommendation. I: SOSTE Finlands social och hälsa rf, Valo Finlands Idrott rf. *Föreningens medlemmar och föreningsmötet*. Tillgänglig: http://www.sport.fi/system/resources/W1siZiIsIjIwMTYvMDEvMTQvMTVfMDZfMDJfMTczX0hIX29wYXNfc3ZlX3YxLnBkZiJdXQ/HH-opas-sve_v1.pdf Hämtad: 12.11.2016

Föreningslagen, 1989. Tillgänglig: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1989/19890503#L2P7> Hämtad: 10.11.2016

Holme & Solvang. 1996, *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*, 3 uppl., Oslo: TANO A.S., 360 s.

Inkomstskattelagen, 1992. Tillgänglig: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19921535?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=inkomstskattelagen#L3P23> Hämtad: 10.10.2016

Kaijanaho, Antti-Juhani, 2016. *Pienen yhdistyksen kirjanpito ja tilinpäätös osa 1 & 2*. Tillgänglig: <http://antti-juhani.kaijanaho.fi/newblog/archives/791> Hämtad: 30.11.2016

Merriam, S.B. 1994, *Fallstudien som forskningsmetod*, Lund: Studentlitteratur, 228 s.

Mäenpää & Korkatti, 2012. Urheiluseurat 2010-luvulla, *Ajatuksia seurojen kehittämisestä jakehittämistä*. Tillgänglig:

<http://www.sport.fi/system/resources/W1siZiIsIjIwMTQvMDQvMTcvMTRfMjlfMTZfNDIiX1VyaGVpbHVzZXVvYXRfMjAxMF9sdXZ1bGxhLnBkZiJdXQ/Urheiluseurat%202010-luvulla.pdf> Hämtad: 24.11.2016

PRH, 2016a. Blanketter och modeller för föreningar. Tillgänglig: https://www.prh.fi/sv/yhdistysrekisteri/lomakkeet_mallisaannot.html Hämtad: 10.11.2016

PRH, 2016b. Anvisningar om stadgar. Tillgänglig: https://www.prh.fi/sv/yhdistysrekisteri/yhdistyksen_perustaminen/muita_ohjeita.html Hämtad: 10.11.2016

PRH, 2016c. Grundanmälan för ny förening. Tillgänglig: https://www.prh.fi/sv/yhdistysrekisteri/yhdistyksen_perustaminen.html Hämtad: 11.11.2016

Skatteförvaltningen, 2014. Beskattningsanvisning för allmännyttiga samfund. Tillgänglig: [https://www.vero.fi/sv/FI/Detaljerade_skatteanvisningar/Naringsbeskattning/Beskattning_for_allmannyttiga_\(33126\)#2Inkomstbeskattningavallmannyttigasamfund](https://www.vero.fi/sv/FI/Detaljerade_skatteanvisningar/Naringsbeskattning/Beskattning_for_allmannyttiga_(33126)#2Inkomstbeskattningavallmannyttigasamfund) Hämtad: 10.10.2016

Svenska folkskolans vänner r.f. Föreningsresursen, Ekonomi. Tillgänglig: http://www.foreningsresursen.fi/ekonomi/verksamhetsplan_och_budget/ Hämtad: 12.11.2016

BILAGOR / APPENDICES

Bilaga 1 / 1(2)

Grundanmälan till föreningsregistret

<p>Adress dit beslutet skall sändas</p> <p>☒ till kontaktpersonen ☐ till ordföranden ☐ till föreningsadress</p> <p>Kontaktperson (namn, adress, telefon, e-post) (anvisning 7)</p> <p>Oscar Herrgård Georgsgatan 16 c 2, 00120 Helsingfors +358 505270745</p> <p>☐ densamma som ordförandens adress</p>	<p>Diarietikett (fylls i av myndighet)</p> <p>Föreningsadress (anvisning 8)</p> <p>☒ densamma som ordförandens adress</p>
--	---

Till Patent- och registerstyrelsen anmäls följande förening för anteckning i föreningsregistret:

FÖRENING	
Föreningens namn (anvisning 1)	
IGB Kamratema r.f.	
Föreningens hemkommun	Patent- och registerstyrelsens anteckningar
Sibbo	Inkommit

FÖRENINGENS NAMNTECKNARE (anvisning 2)			
Föreningens stadgeenliga namntecknare (anvisning 3)			
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Ordförande	Niko Helenius	030792-281C	Sibbo
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Styrelsemedlem	Oscar Herrgård	021191-101W	Helsingfors
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt

Bilaga 1 / 2(2)

Grundanmälan till föreningsregistret

Föreningens stadgeenliga namntecknare, forts. (anvisning 3)			
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt

Förordnade namntecknare (anvisning 4)			
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt
Uppdrag eller ställning	Namn	Personbeteckning	Hemkommun
Postadress (fylls inte i om personen har finsk personbeteckning)		Postnummer	Postanstalt

Om utrymmet på blanketten inte räcker till, kan uppgifterna antecknas på en separat bilaga i format A4 (210 x 297 mm).

Förhandsgranskning (anvisning 5) ☐ Förhandsgranskning av stadgarna har gjorts	Förbud att lämna ut adressuppgifter ☐ Utlämnande av föreningens adressuppgifter för marknadsföringsändamål förbjuds.
Datum på beslutet om förhandsgranskning ____ . ____ . ____	FO-nummer (anvisning 9) _____

Försäkran och namnteckning (anvisning 6) Jag försäkrar att föreningens namntecknare är myndiga, att bestämmelserna i föreningslagen har iakttagits vid bildandet av föreningen och att de angivna uppgifterna är riktiga.	
Anmälnings datering (ort och datum) Sibbo 13 11 2016	Namnteckning Styrelseordförandens namnteckning och namnförtydligande Niko Helenius
Telefonnummer under tjänstetid +358 408213202	
E-postadress niko_helenius@hotmail.com	

Bilaga 2 / 1(4)

STIFTELSEURKUND OCH STADGAR

Vi undertecknade har stiftat föreningen IGB Kamraterna r.f., inrätt som medlemmar i den och godkänt följande stadgar för föreningen.

1. Föreningens namn och hemort

Föreningens namn är IGB Kamraterna r.f. och dess hemort är Sibbo.

2. Syfte och verksamhetsformer

Syftet med föreningen är att främja intresset för lagsporter och främja medlemmarnas hälsa, kondition samt kamratskap bland medlemmarna.

Föreningen fullföljer sitt syfte genom att ordna träningar och delta i tävlingsverksamhet, som t.ex. serier och turneringar.

För att stöda verksamheten kan föreningen ta emot understöd och ordna penninginsamlingar.

3. Medlemmar

Som föreningens ordinarie medlem kan godkännas en person som antar föreningens syfte och uppfyller de övriga kraven på medlemskap. Som understödande medlem kan godkännas en privatperson eller en sammanslutning med rättshandlingsförmåga som vill stöda föreningens syfte och verksamhet. Ordinarie medlemmar och understödande medlemmar godkänns av föreningens styrelse på ansökan. Till hedersordförande eller hedersmedlem kan föreningsmötet på framställning av styrelsen kalla en person som avsevärt har främjat och stött föreningens verksamhet och fyllt de stadgeenliga kraven.

4. Krav på medlemskap

- Medlemmarna förbinder sig till att följa de internationella antidopingreglerna.
- Medlemmarna uppför sig enligt allmän god sed inom idrotten, då de representerar föreningen.

Bilaga 2 / 2(4)

- Medlemmarna förbinder sig att inte på något sätt vara inblandade i matchfixerande.
- Medlemmarna är skyldiga att respektera alla övriga medlemmar i föreningen och inte mobba eller diskriminera någon.

5. Krav på hedersordförande och hedersmedlemskap

Till hedersordförande kan nämnas en person som varit styrelsens ordförande i minst 8 år eller en person som under sin tid som ordförande har gjort något bemerkningsvärt för att främja föreningens verksamhet.

Till hedersmedlem kan nämnas en person som varit föreningens medlem i minst 10 år i ett sträck.

6. Anslutnings- och medlemsavgift

Årsmötet beslutar om storleken av den anslutningsavgift och årliga medlemsavgift som tas ut från ordinarie- och understödande medlemmar, separat för båda medlemsgrupperna. Medlemsavgiftens storlek för ordinarie medlemmar måste vara skälig i hänsyn till kommande räkenskapsperiodens budget. Hedersordföranden och hedersmedlemmarna betalar inte medlemsavgifter.

7. Styrelse

Föreningens angelägenheter sköts av styrelsen som har en ordförande och 2 - 5 andra ordinarie medlemmar samt 0 - 3 suppleanter som alla utses vid årsmötet. Styrelsens mandattid är tiden mellan årsmötena. Styrelsen väljer inom sig en vice ordförande och utser inom eller utom sig en sekreterare, en kassör och övriga funktionärer som anses nödvändiga. Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller då denna är förhindrad på kallelse av vice ordföranden då det anser att det behövs eller då minst hälften av styrelsemedlemmarna så kräver. Styrelsen är beslutför när minst hälften av dess medlemmar, ordföranden eller vice ordföranden medräknade, är närvarande. Omröstningarna avgörs med absolut majoritet. Om rösterna faller jämnt, avgör ordförandens röst, vid val avgör emellertid lotten.

Bilaga 2 / 3(4)

8. Tecknande av föreningens namn

Föreningens namn tecknas av styrelsens ordförande och vice ordförande, var för sig.

9. Räkenskapsperiod

Föreningens räkenskapsperiod omfattar perioden: 1.6 – 31.5.

10. Föreningens möten

Då styrelsen eller föreningens möte så beslutar, är deltagande i föreningens möte också möjligt per post eller genom datakommunikation eller med något annat tekniskt hjälpmedel före och under mötet. Föreningens årsmöte hålls årligen på en av styrelsen fastställd dag i juni-september. Vid föreningens möten har varje ordinarie medlem, hedersordförande och hedersmedlem en röst. En understödande medlem har rätt att vara närvarande och yttra sig vid föreningens möten. Som mötets beslut gäller, om inte något annat bestäms i stadgarna, den åsikt som har understötts av mer än hälften av de avgivna rösterna. Om rösterna faller jämnt avgör mötesordförandens röst, vid val avgör emellertid lotten.

11. Kallelse till föreningens möten

Styrelsen ska sammankalla föreningens möten senast sju dagar före mötet genom att skicka ett kallelsebrev till varje medlem per post eller per e-post.

12. Årsmöte

Vid föreningens årsmöte behandlas följande ärenden:

1. mötet öppnas
2. val av mötesordförande, sekreterare, två protokolljusterare och vid behov två rösträkare
3. mötets laglighet och beslutsförhet konstateras
4. föredragningslistan för mötet godkänns
5. bokslut, årsberättelse och verksamhetsgranskarnas/revisorernas utlåtande presenteras
6. beslut fattas om fastställande av bokslut och beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen och andra ansvarsskyldiga

Bilaga 2 / 4(4)

7. verksamhetsplan, budget samt anslutnings- och medlemsavgifternas storlek fastställs
8. val av styrelseordförande och övriga styrelsen
9. val av en verksamhetsgranskare och dennes suppleant eller en revisor och dennes suppleant
10. övriga ärenden som nämnts i möteskallelsen

Om en föreningsmedlem önskar att ett ärende ska behandlas vid föreningens årsmöte ska hen skriftligen meddela om detta till styrelsen i så god tid att ärendet kan tas med i möteskallelsen.

13. Ändring av stadgar och upplösning av förening

Beslut om ändring av stadgarna och om upplösning av föreningen ska fattas vid föreningens möte med minst 3/4 majoritet av de röster som getts vid omröstningen. Stadgeändringen eller upplösningen av föreningen ska nämnas i möteskallelsen. Om föreningen upplöses används föreningens tillgångar för att främja föreningens syfte på ett sådant sätt som bestäms av det möte som fattar beslutet om upplösning. Om föreningen blir upplöst används dess tillgångar för samma ändamål.

Sibbo 13.11.2016

Niko Helenius,
Styrelsens ordförande

Oscar Herrgård,
Vice ordförande

Jon Kirvesniemi,
Styrelsemedlem